

ספר

מלמד הילמדים

לרבינו

יעקב ב"ר אבא מרי ב"ר שמעון ב"ר
אנטולי זצ"ל

לזרז באמונה ועבודה.

יוצא לאור בפעם ראשונה

ע"י חברת

מקיצי נרדמים.

Malmed Hatalmidim.

Lyck, 1866.

Herausgegeben im Selbstverlage des Vereins *M'kize Nirdamim*
(L. Silbermann.)

Schnellpressendruck von Rudolph Siebert in Lyck.

ס פ ר י ם

היוצאים לאור בפעם ראשונה

ע"י חברה

מ ק י צ י נ ד ד מ י ם

תחת השגחת ראשי החברה:

משה מונטיפיורי בלאגואן,
שמואל דוד לוצאטו בפאדובה,
אברהם הכהן (המכונה ד"ר אלברט כהן) בפאריז,
מתחיהו שטראשון בוויילנא,
אליעזר הלוי (המכונה ד"ר לעווע) בברייטאן,
אילעזר ליפמאן זילבערמאן בליק.

שנה שניה תרכ"ה — תרכ"ו.

Malmed Hatalmidim.

Lyck, 1866.

Herausgegeben im Selbstverlage des Vereins M'kize Nirdamim.

(L. Silberman.)

Schnellpressendruck von Rudolph Siebert in Lyck.

\$ 23V 6198

C.7

דבר אל הקורא מאת המו"ל.

ברוך ד' שגלגל זכות על ידינו לזכות את הרבים ולהוציא לאור לתועלת החברים של חברתנו מקיצי נרדמים את החבור היקר והנשגב הזה בפעם ראשונה, ולגלות אור הצפון זה שנות מאות רבות למען יהנו רבים מזיו חכמת הרב המחבר זצ"ל אשר דבריו מאירים עינים ומעוררים הלכבות באמונה ועבודה וחוצבים להבות אש האהבה לתורה וחכמה בדרך גדולי קדמונינו הספרדים ז"ל אשר מפיהם אנו חיים.

והנה להרחיב הדברים בתהלת החבור היקר הזה אך למותר יהיה, וכל ההוגה בו ירוה נחת. וכבר רבותינו הקדמונים השתמשו לאורו והיה נר לנתיבתם, ונרפר בזה רק דברים אחדים אדות הב"י שמהם נרפס עתה על ידנו. בשנת תרכ"ד אחרי צאת ספרי חברתנו בשנה ראשונה הודיע לנו ידידנו הרב החריף המופלג השלם מו"ה אברהם בני מין בהגאון מהר"ש קלוגער נ"י מעיר בראדי כי נמצא ס' מלמד התלמידים בב"י אצל הר"ר געציל מרגליות מבראדי שהגיע לו מעזבון ספרי הגאון מהר"ז מרגליות זצ"ל ובי נכון הוא למכרו לנו להדפיסו ע"י חברתנו. שמחנו לקראת הבשורה ההיא ובהשתדלות הרב הנ"ל קנינו הב"י אחרי שידידנו הגאון הגדול תפארת ישראל מהר"ש קלוגער נ"י שם עינו על הב"י ההוא לראות אם נמצאו בו כל הענינים המובאים ממנו בספרי קדמונינו ז"ל להיות לעד על אמתת העתקה, וכן מצא בו הדברים המובאים ממנו בס' הכלבו, אבודרהם ומנורת המאור וכו' כאשר יעידו דברי הגאון מהר"ש הנ"ל שכתב בהסכמתו להדפסת הס' הזה כאשר עיני הקורא תחזינה מישרים הלאה.

הב"י מבראדי כתוב על קלף בכתיבה תמה ובררה וחסר דף אחד בראשו וכן לא נמצא בסופו שם המעתיק וזמן העתקתו. רק נמצא בשולי הדף האחרון כתוב באותיות רומית שנת העתקתו 1683 בעיר אנקונא באיטליא. במקומות רבות בהב"י נמצאו בצדי הגליונות ובשוליהם כתובים תקונים הרבה מסומנים ברשמים שייכים לנוספות לגוף הב"י, והתקונים ההם כתובים בכתב אחר מבתיבת גוף הב"י, וכפי הנראה נעשו התקונים מכתב יד אחר להשלים החסרונות בב"י אשר לפנינו.

ולמען הוציא החקור מצורף-ומוזקק שבעתים השגנו עוד כתב יד אחר מזה הספר מעזבון ספרי ידידנו הרב הג' החכם הכולל רי"מ זאקש ז"ל מבערלין בהשתדלות

דבר אל הקורא מאת המו"ל

בהשתדלות ידידנו החכם השלם הר"ר אברהם אבלי עהרליך נ"י למען השוות שני כ"י ההם ולהוציא דבר מתוקן כראוי. והנה כ"י בערלין הנ"ל נעתק בידי ידידנו הרב החכם המפורסם דורש קדמוניות ישרון הר"ר שני אור זאקש נ"י שהעתיקו לכבוד הרב ר"מ זאקש זצ"ל מתוך כ"י על קלף שהועתק ע"י הר"ר חיים בכמר מיכאל בשנת קס"ד; ואחרי שהושו שני הכ"י זה לזה מלה במלה מצאנו כל התיקונים והנוספות שנכתבו על גליוני הכ"י בראדי כתובים בשלימותם גם בכ"י בערלין. והנה המעתיק ר"ש זאקש נ"י עשה הרבה הגהות במקומות שלא ישרו בעיניו דברי הכ"י שהעתיק ממנו, ומצאנו ראינו כל הגהותיו מסכימים עם הנוסחא של כ"י בראדי, נהרש"ז נ"י ברוחב לבו קלע אל השערה ולא החטיא. במקומות מעטים מצאנו שנויים בנוסחתות שני הכ"י באיזה מלות, והשארנו הנוסחא אשר נראתה בעינינו יותר נכונה לפי הענין; ובכלל השתדלנו להוציא החבור היקר הזה צרוף ומזוקק עד מקום שהיד מנחת באשר עיני הקורא תחזינה מישרים. ואם בכ"ז נמצאו בו איזה טעותי הדפוס יתקן הקורא בעצמו בקראו בו כי שגיאות מי יבין. וד' אלקים יאיר פניו אלינו ויזכנו להוציא עוד ספרים יקרים פרי חכמינו הקדמונים ז"ל להגדיל תורה וחכמה בישראל סלה.

